

1 Prevederi generale

- 1.1 Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu Statutul O.C.N. "MSA Credit" S.R.L. (în continuare Organizația), Legea RM Nr. 1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară, Legea RM Nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, Legea RM Nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Codul civil al Republicii Moldova (în redacția din 01.03.2019), Legea RM Nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea RM Nr. 105-XV din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, Legea RM Nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit, Legea RM Nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5 din 20.05.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebanară.
- 1.2 Prezentul Regulament este elaborat în scopul stabilirii regulilor în cadrul Organizației care se referă la modul de evaluare a bonității beneficiarului serviciilor Organizației, la criteriile și la condițiile prestării acestor servicii, inclusiv dezvăluirea componentelor costului total al serviciului, modului de calcul al penalității și ratei dobânzii, precum și modul de garantare de către client a rambursării la scadență a creditului sau leasingului financiar primite. Persoana fizică căreia urmează să i se acorde un credit are calitatea de consumator, dacă Organizația nu a obținut documente care justifică desfășurarea de către acesta a activității de întreprinzător sau profesionale în al cărui scop se solicită creditul.
- 1.3 Prezentul Regulament este destinat tuturor subdiviziunilor Organizației și se aplică acestora conform funcțiilor ce le revin și activităților specifice.

2 Glosar

În sensul prezentului Regulament următoarele noțiuni semnifică:

client – persoană care beneficiază sau a beneficiat de serviciile Organizației ori persoană cu care Organizația a negociat prestarea serviciilor de creditare nebanară, chiar dacă prestarea respectivă nu a avut loc;

credit (*credit nebanar, în continuare credit*) – angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării acestora, achitării dobânzii și/sau a altor sume aferente; prelungire a termenului de rambursare a datoriei; angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată de către Organizația;

credit pentru investiții imobiliare – creditul acordat consumatorului, destinat dobândirii sau conservării dreptului de proprietate asupra unui teren, a unei construcții și/sau a unei părți componente a clădirii, realizate sau care urmează să se realizeze, ori modernizării, consolidării sau extinderii unei construcții și/sau a unei părți componente a clădirii, ori pentru viabilizarea unui teren și care este garantat cu gaj constituit asupra unui sau mai multor bunuri imobile;

credit de consum – creditul acordat consumatorului care nu poate fi atribuit la categoria credit pentru investiții imobiliare;

serviciul datoriei – valoarea medie a costurilor lunare de deservire a datoriei totale a consumatorului;

leasing – totalitate a raporturilor care iau naștere în scopul și în cadrul realizării unui contract de leasing;

leasingul financiar – operațiune care trebuie să îndeplinească cel puțin una din următoarele condiții:

- riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului obiect al leasingului să fie transferate locatarului la momentul încheierii contractului de leasing;

- suma ratelor de leasing să reprezinte cel puțin 90% din valoarea de intrare a bunului dat în leasing;

- contractul de leasing să prevadă expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului obiect al leasingului către locatar la expirarea contractului;

- perioada de leasing să depășească 75% din durata de funcționare utilă a bunului obiect al leasingului;

lease-back – operațiune în cadrul căreia o parte transmite unei alte părți dreptul de proprietate asupra unui bun în scopul de a-l lua ulterior în leasing;

contract de leasing – contract în a cărui bază o parte (locator) se obligă să asigure celeilalte părți (locatar), în decursul unui termen convenit care depășește 1 an (termenul de leasing), posesia și folosința unui bun cumpărat de locator, precum și să acorde locatarului opțiunea de a dobândi în proprietate bunul, de a prelungi termenul de leasing ori de a restitui bunul la expirarea termenului de leasing, iar locatarul se obligă să efectueze plățile periodice convenite (rate de leasing);

rata de leasing – reprezintă plata periodică compusă dintr-o cotă-parte din valoarea de intrare a bunului și dobânda de leasing;

bonitatea clientului – capacitatea clientului de a restitui, la scadență, creditul conform contractului de credit, inclusiv dobânda și costurile aferente;

condiții de creditare – totalitatea cerințelor stabilite de către Organizația față de client pentru ca acesta să beneficieze de serviciile solicitate, prestate de Organizație;

organizație de creditare nebancaară – societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, care desfășoară cu titlu profesional doar activitățile de acordare a creditelor nebancaare și leasingul financiar;

oficiu secundar – unitate structurală internă a Organizației, situată în afara sediului central, care nu este filială sau reprezentanță, nu are bilanț separat și desfășoară unele activități conexe sau auxiliare ale Organizației;

contractul de fidejusiune – prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația clientului;

gajul – este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care clientul (clientul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj;

contract de credit legat/unit – contract de credit care, din punct de vedere obiectiv, constituie o unitate comercială/economică și servește exclusiv finanțării unui contract ce are ca obiect furnizarea unor bunuri sau prestarea unui serviciu;

costul total al creditului pentru consumatori – toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de creditor, cu excepția taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sunt incluse în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii;

dobânda anuală efectivă (DAE) – costul total al creditului pentru consumator exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, inclusiv costurile menționate la art. 23 alin. (2) a Legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori, după caz;

rata dobânzii aferente creditului – rata dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant aplicat sumei trase din credit;

rata fixă a dobânzii aferente creditului – convenirea părților, în contractul de credit, asupra unei rate a dobânzii aferente creditului pentru întreaga durată a contractului de credit sau asupra mai multor rate ale dobânzii aferente creditului pentru termene parțiale, aplicând exclusiv un procentaj fix stabilit. În cazul în care nu sunt fixate toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru termene parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit.

3 Principii de activitate

3.1 Prin prezentul Regulament se stabilesc următoarele principii de activitate ale Organizației:

- asigurarea unei dezvoltări durabile în domeniul creditării nebancaare;
- asigurarea transparenței în activitatea de creditare nebancaară a Organizației;
- respectarea drepturilor clienților și principiilor creditării responsabile (nu contribuie la acumularea excesivă a gradului de îndatorare a debitorilor);
- respectarea normelor concurenței loiale.

4 Condiții de prestare a serviciilor de creditare nebancaară

4.1 Prin prezentul Regulament se stabilesc următoarele **tipuri de produse de creditare nebancaară** oferite de Organizație:

4.1.1 După tipul de asigurare:

- credite nebancaare neasigurate;
- credite nebancaare asigurate prin fidejusiune;
- credite nebancaare asigurate prin fidejusiune și/sau gaj/ipotecă;
- leasingul financiar.

4.1.2 După scop:

- credite nebancaare bănești – suma creditului se eliberează direct pe contul clientului, ori pe orice alt cont indicat de către acesta la obținerea creditului;
- credite nebancaare pentru procurarea mărfii – suma creditului se transferă pe contul Vânzătorului, indicat de către client la obținerea creditului, scopul creditului fiind procurarea mărfii;

- leasingul financiar – transmiterea unui bun în folosința clientului contra plăților periodice convenite (rate de leasing) cu dreptul de răscumpărare a acestui bun.

4.1.3 După termen:

- credite nebankare pe termen scurt – credite eliberate pe un termen de la o lună până la un an;
- credite nebankare pe termen mediu – credite eliberate pe un termen de la un an +1 zi până la trei ani;
- credite nebankare pe termen lung – credite eliberate pe un termen de la trei ani +1 zi până la zece ani.

4.2 Prin prezentul Regulament se stabilesc următoarele **componente ale costului total al serviciului** achitate de către debitori pentru utilizarea **creditului**:

4.2.1 Dobânda pentru utilizarea creditului;

4.2.2 Comision de administrare lunar;

4.2.3 Comision unic la eliberarea creditului pentru examinarea documentelor;

4.2.4 Penalitatea pentru întârziere.

4.3 În conformitate cu prevederile art. 22 din Lege RM Nr. 62 din 21.03.2008 privind reglementarea valutară, toate creditele Organizației se eliberează în moneda națională.

4.4 Organizația eliberează credite în moneda națională (cu și fără atașare la cursul valutei străine conform prevederilor contractuale în dependență de valuta resurselor atrase pentru finanțarea tranzacției) în **suma minimă** de 100 MDL până la **suma maximă** de 3 000 000 MDL.4.5 Organizația eliberează credite cu **rata dobânzii** fixă. Mărirea ratei dobânzii variază de la 0% până la 4,15% lunar. Rata dobânzii depinde de mărirea creditului, termenul creditului, garanțiile prezentate de client, istoria creditară a clientului, existența/lipsa altor datorii. Dobânda la credit este negociată cu fiecare client în parte și poate fi majorată sau micșorată în dependență de criteriile de eligibilitate pe care le întrunește clientul și riscurile asumate de către creditor. Decizia finală privind mărirea dobânzii stabilite se ia de Comitetul de creditare al Organizației.4.6 **Durata contractelor** de credit nebankare eliberate de Organizația variază de la termen minim de 1 lună până la termenul maxim de 60 luni, însă în cazurile contractelor de credit asigurate prin ipotecă durata contractului poate fi stabilită de comun acord cu clientul pe un termen maxim de 360 luni.4.7 La semnarea contractelor de credit Organizația percepe **un comision unic** la eliberarea creditului pentru examinarea documentelor și **comisionul lunar** de administrare calculate din suma inițială a creditului. Mărirea comisioanelor depinde de tipul creditului, mărirea creditului, istoria creditară a clientului ș.a. Mărirea comisioanelor pe o zi de credit nu poate fi mai mare de 0,04% din suma creditului solicitat.4.8 În conformitate cu prevederile art. 5 a Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, Organizația furnizează clientului, în baza clauzelor și a condițiilor de creditare oferite informația cu privire la dobânda anuală efectivă la contractul de credit solicitat. În conformitate cu prevederile art. 3 a legii menționate mai sus **dobânda anuală efectivă (DAE)** reprezintă costul total al creditului pentru consumator exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului. Ecuația fundamentală, care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^n \frac{C_k}{(1+X)^{t_k}} = \sum_{l=1}^m \frac{D_l}{(1+X)^{s_l}}$$

unde:

- X este DAE;
- n este numărul ultimei trageri;
- k este numărul unei trageri, astfel $1 \leq k \leq n$;
- C_k este valoarea tragerii k ;
- t_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, astfel $t_1 = 0$;
- m este numărul ultimei rambursări sau plăți;
- l este numărul unei rambursări sau plăți;
- D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți;

- s, este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare.
- 4.9 Prin prezentul regulament se stabilește că Organizația de comun acord cu clientul stabilesc modul achitării (anuități, rate, integral) și frecvența plăților. Clientul la alegere poate să restituie creditul obținut prin achitarea tranșelor lunare egale sau prin achitarea tranșelor în descreștere.
- 4.10 Prin prezentul Regulament se stabilesc următoarele **componente ale costului total al serviciului** achitate de către debitori pentru utilizarea **leasingului financiar**:
 - 4.10.1 Dobânda de leasing
 - 4.10.2 Comision, taxe de gestiune
 - 4.10.3 Penalitatea pentru întârziere.
- 4.11 Leasingul financiar poate fie eliberat în valuta națională sau în valută străină (Euro, USD) în dependență de valuta resurselor atrase pentru finanțarea tranzacției.
- 4.12 Organizația eliberează leasingul financiar în **suma maxima** (în echivalent MDL) de 3 000 000 MDL.

5 Modalitatea evaluării bonității clientului

- 5.1 Prin prezentul Regulament se stabilește ca Organizația poate solicita de la client următoarele documente necesare pentru examinarea cererii cu privire la eliberarea creditului:
 - 5.1.1 Document de identificare a clientului (ex. Buletinul de identitate al clientului persoană fizică, etc.);
 - 5.1.2 Document/confirmare a veniturilor (ex. Certificatul de salariu, Extrasele de conturi bancare, Documente confirmative pentru remitențele, Declarațiile fiscale, etc.);
 - 5.1.3 Documente ce confirmă dreptul de proprietate, după caz;
 - 5.1.4 Documente ce confirmă obligațiile financiare (ex. Contracte de credit, etc.);
 - 5.1.5 Organizația poate solicita orice alt document necesar pentru analiza bonității clientului.
- 5.2 Principiile creditării responsabile:
 - Organizația nu contribuie la acumularea excesivă a gradului de îndatorare a consumatorilor prin aplicarea indicatoarelor: *Raportul dintre serviciul datoriei și venituri (RSDV)*, *Raportul dintre credite și garanții (RCG)* în mărimea limitelor prevăzute de Regulamentului CNPF privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebanară;
 - Rambursarea creditului trebuie să fie programată din venitul confirmat al consumatorului și nu pe recuperarea forțată din contul bunului gajat sau din contul altor active ale consumatorului;
 - Capacitatea de plată a consumatorului nu se bazează pe așteptări privind creșterea sursei de venit a acestuia;
 - Evaluarea capacității consumatorului de a rambursa creditul trebuie să fie pe durata contractului de credit;
 - Venitul și obligațiile financiare ale codebitorilor trebuie evaluate împreună;
 - În cazul constatării divergențelor dintre datoriile declarate de consumator și cele preluate din birourile istoriilor de credite și/sau din alte surse oficiale disponibile, se va considera valoarea mai mare dintre cele două;
 - În cazul imposibilității demonstrării venitului confirmat al consumatorului, mărimea maximă cumulativă a serviciului datoriei lunare a consumatorului nu va depăși:
 - 40 la sută din cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, stabilit de Guvernul Republicii Moldova, sau
 - 40 la sută din valoarea medie lunară a costurilor de deservire a creditelor, achitată de consumator cel puțin în 3 luni din ultimele 6 luni până la depunerea cererii pentru credit. Prevederea nu se aplică în cazul în care consumatorul, pe parcursul ultimelor 12 luni până la depunerea cererii pentru credit, a înregistrat cel puțin o plată expirată mai mare de 30 de zile la deservirea oricărui credit.
- 5.3 Organizația va evalua bonitatea clientului în fiecare caz individual reieșind din mai mulți factori (modul de evaluare a bonității clientului):

- mărimea și sustenabilitatea veniturilor (inclusiv celor confirmate documentar);
 - existența/lipsa istoriei creditare;
 - existența/lipsa istoriei creditare în raport cu Organizația;
 - existența/lipsa altor datorii active;
 - existența /lipsa bunurilor imobile/mobile în proprietate.
- 5.4 Organizația eliberează clientului creditul în cazul în care acesta (și/sau fidejusrorii) îndeplinește criteriile și condițiile de prestare a serviciilor și anume:
- este cetățeanul RM
 - are vârstă cuprinsă între 19 și 75 ani;
 - are un venit suficient.
- 5.5 Decizia finală cu privire la aprobarea sau refuzul solicitării clientului cu privire la eliberarea a creditului se ia de Comitetul de creditare prin majoritatea voturilor membrilor comitetului. Membrii Comitetului de creditare iau decizii cu privire la aprobarea sau refuzul solicitării clientului în mod independent și imparțial, după intima convingere respectând prevederile prezentului Regulament, doar după analiza documentelor prezentate de către client, informația prezentată de către birourile istoriilor de credit și acumulată de către Organizație din sursele publice. În cazul apariției dubiilor referitor la bonitatea clientului Comitetul de creditare poate solicita prezentarea documentelor / informației suplimentare și doar după analiza acestora să ia o decizie finală.
- 5.6 Condițiile aferente fiecărui produs creditar se stabilesc prin Instrucțiunile interne respective.

6 Modalitatea de prestare a serviciilor de creditare

- 6.1 Pentru a beneficia de serviciile de creditare de la Organizația clientul potențial urmează să depună cererea cu privire la eliberarea creditului. Cererea poate fi depusă on-line pe pagina web a Organizației, prin telefon, sau direct la oficiul Organizației.
- 6.2 Soluționarea cererii – în urma analizării cererii clientului Organizația ia o decizie de a aproba cererea clientului, ori de a refuza în eliberarea creditului, în cazul în care clientul nu întrunește condițiile stabilite în p. 5 al prezentului Regulament. Cererea poate fi analizată de Organizația un termen de pînă la 15 zile — termenul stabilit de legislator pentru negocierile părților.
- 6.3 Semnarea actelor – după aprobarea cererii de eliberare a creditului, clientul se prezintă la oficiul Organizației/oficiul Poștal, ori după caz, în cazul contractului de credit legat, la sediul Vânzătorului pentru semnarea setului documentelor necesare pentru obținerea creditului.
- 6.4 Eliberarea creditului – după semnarea de către client a setului documentelor Organizația transferă suma creditului pe contul curent al clientului indicat de către acesta la semnarea contractului, ori pe orice alt cont indicat de către client.

7 Modalitatea de executare a contractului de către client

- 7.1 Conform contractului de credit se stabilește graficul de plată, astfel ca într-o luna (30/31 zile) de la semnarea contractului să fie achitată prima rată lunară, ulterior achitarea are loc în același ritm, până la rambursarea integrală a creditului. Restituirea creditului sau plata conform graficului poate avea loc:
- prin transfer de la contul curent al clientului deschis la orice bancă comercială din Republica Moldova la contul bancar al Organizației indicat în contractul de credit;
 - prin efectuarea plăților în numerar direct în contul bancar al Organizației, în baza Mandatului, în casieriile din orice filială/agenție ale băncilor comerciale la care este deschis contul de decontare al Organizației;
 - prin efectuarea plăților în numerar direct în contul bancar al Organizației, prin intermediul terminalelor furnizorilor de servicii respective cu care Organizația are contractul de prestări servicii (inclusiv prin Poșta Moldovei).
- Data de plată va fi considerată data când sumele respective au ajuns în contul bancar al Organizației.
- 7.2 Efectele rambursării anticipate – în cazul rambursării anticipate, clientul achită un comision de rambursare anticipată în mărime de:
- 1% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și rezilierea convenită a contractului de împrumut este mai mare de un an;
 - 0,5% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru rezilierea contractului de credit nu este mai mare de un an.

- 7.3 Penalitățile aferente contractului de credit – Organizația va percepe o penalitate, stabilită conform art. 947-953 din Codul Civil și Contractul de credit semnat în mărime de până la 0,04% pe zi din suma creditului datorat pentru fiecare zi de întârziere a plății. Împreună cu orice alte plăți decât dobânda, suma penalității nu va depăși mai mult de 0,04% din valoarea totală a creditului pe o zi de credit. Penalitatea se calculează până la data achitării integrale a sumei de credit datorat.

8 Dispoziții finale

- 8.1 Prezentul regulament intră în vigoare din momentul aprobării. Regulamentul cu privire la prestarea serviciilor Nr. RE2018-002.04 din 25.03.2023 se consideră abrogat.
- 8.2 Prezentul regulament poate fi modificat și completat în baza schimbărilor intervenite în legislația în vigoare și în actele normative corespunzătoare.